

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ПРЕВЕНЦИЯ НА ФИНАНСОВИ НАРУШЕНИЯ“

ЗА СПЕЦ: „Финанси“;

ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 45 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ, т.ч.:		
ЛЕКЦИИ	30	2
УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	15	1
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	135	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Недялко Вълканов)

2.
(гл. ас. д-р Пламен Джапаров)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Стоян Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Лекционният курс осигурява познания за същността и спецификите на широк кръг финансови нарушения и механизмите за тяхната превенция. След запознаване с темите студентите формират умения за идентификация на риска от измами и злоупотреби в рамките на отделни финансови сектори. Обект на разглеждане са: измамите с кредити, злоупотребата с лични данни, застрахователните измами, измамите с платежни инструменти, инвестиционните измами, измамите с финансови отчети, укриването на данъци и изпирането на пари. Обърнато е внимание и на основните механизми за противодействие от страна на финансовите институции. Дисциплината спомага за развиване на граждански и предприемачески компетентности чрез разширяване на знанията на студентите в областта на противодействието на финансови нарушения.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ФИНАНСОВИТЕ НАРУШЕНИЯ КАТО ИКОНОМИЧЕСКА ИЗМАМА		3	1	
1.1.	Дефиниране и базисна терминология			
1.2.	Характеристики на икономическите измами			
1.3.	Обхват и обществена значимост			
1.4.	Модел „Триъгълник на измамата“			
ТЕМА 2. ВИДОВЕ ФИНАНСОВИ НАРУШЕНИЯ		3	2	
2.1.	Варианти за класифициране			
2.2.	Дърво на измамите			
2.3.	Категорията „Престъпления на белите якички“			
ТЕМА 3. НАРУШЕНИЯ В ДЕЙНОСТТА НА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ		3	2	
3.1	Измами при отпускане и управление на кредити			
3.2.	Измами при касовата дейност			
3.3.	Измами с пълномощни			
3.4.	Фалшифициране на документи			
3.5.	Злоупотреба с лични данни и удостоверяване на самоличност			
3.6.	Други видове измами и нарушения при кредитните институции			
ТЕМА 4. ЗЛОУПОТРЕБИ С ПЛАТЕЖНИ ИНСТРУМЕНТИ И ТРАНСФЕРНИ ОПЕРАЦИИ		3	2	
4.1.	Неистински банкноти и монети			
4.2.	Измами с чекове			
4.3.	Измами с банкови карти			
4.4.	Кражба на самоличност и лични данни			
4.5.	Измами при онлайн трансфери и разплащания			
4.6.	Измами с виртуални платежни инструменти			

ТЕМА 5. ИНВЕСТИЦИОННИ ИЗМАМИ		2	1	
5.1.	Злоупотреба с вътрешна информация			
5.2.	Понци схеми			
5.3.	Злоупотреби при операции с ценни книжа			
5.4.	Измами при първично предлагане на ценни книжа /IPO/			
5.5.	Рискове при първично предлагане на токени /ICO/			
5.6.	Инвестиционни измами в интернет			
ТЕМА 6. ИЗМАМИ С ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ		2	1	
6.1.	Причини за манипулиране на финансовите отчети			
6.2.	Уязвима за фалшифициране информация във финансовите отчети			
6.3.	Видове измами с финансови отчети			
6.4.	Техники за установяване на измами с финансови отчети			
ТЕМА 7. ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ИЗМАМИ		2	1	
7.1.	Обща характеристика на застрахователните измами			
7.2.	Измами при общото застраховане			
7.3.	Измами при животозастраховането			
ТЕМА 8. ИЗПИРАНЕ НА ПАРИ		3	1	
8.1	Какво представлява прането на пари?			
8.2	Етапи на процеса „изпирание на пари“			
8.3	Популярни схеми за изпирание на пари			
8.4	Изпирането на пари и финансовата система			
8.5	Механизми за противодействие			
ТЕМА 9. ДАНЪЧНИ ИЗМАМИ И УКРИВАНЕ НА ДАНЪЦИ		3	2	
9.1.	Легални и нелегални схеми за данъчна оптимизация			
9.2.	Видове данъчни измами			
9.3.	Измами с ДДС			
9.4.	Данъчни убежища			
ТЕМА 10. РЕГУЛАЦИИ НА ЕС ЗА ПОТРЕБИТЕЛСКА ЗАЩИТА ОТ ФИНАНСОВИ НАРУШЕНИЯ		3	1	
10.1.	Потребителска защита на кредитополучателите			
10.2.	Потребителска защита при платежните операции			
10.3.	Потребителска защита при инвестиционната дейност			
ТЕМА 11. БИЗНЕС ЕТИКА И ОБЩЕСТВЕНА ОТГОВОРНОСТ		3	1	
11.1.	Програми за корпоративна социална отговорност			
11.2.	Етични кодекси и кодекси за поведение			
11.3.	Механизми за докладване на нередности и защита на лицата, сигнализиращи за нередности			
Общо:		30	15	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Междинен тест	1	20
1.2.	Практически казус	1	20
1.3.	Индивидуален проект	1	20
Общо за семестриалното оценяване:		3	60
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (комбиниран тест с отворени и затворени въпроси)	1	75
Общо за сесийното оценяване:		1	75
Общо за всички форми на контрол:		4	135

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Лекционни материали, публикувани в платформата за електронно обучение на ИУ-Варна, курс „Превенция на финансови нарушения“.
2. Вълканов, Н. (2019). Compliance в помощ на финансовото регулиране, Варна: Наука и икономика.
3. Вълканов, Н. (2019). Банковата система и прането на пари, Варна: Е-Литера Софт.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Динев, Д. (2012). Икономическите измами. Част 2. Риск, разкриване, разследване, предотвратяване. София: ИЕПИ.
2. Динев, Д. (2021). Счетоводните измами. Разкриване и превенция. С.: ИЕПИ
3. Hymes, L., J. Wells (2013). Insurance Fraud Casebook: Paying a Premium for Crime, Wiley.
4. Young, M. (2014). Financial Fraud Prevention and Detection: Governance and Effective Practices.
5. Wells, J. (2018). International Fraud Handbook. Wiley.
6. Zack, G. (2013). Financial Statement Fraud: Strategies for Detection and Investigation. Wiley.

Април 2024 г.